

HEI ALLE SAMMEN!

I skrivende stund har vi fått snø her i nord; vi har allerede innledet skisesongen, noe som er uvanlig tidlig. Så nå krysses fingrene for en god og passelig lang vinter!

I dette nummeret har vi endelig med artikkelen om salukiens farger. Den håper jeg blir til glede i julen, og det er ingen tvil om at det er bedre å få presentert alle bildene med farger.

Vi har også med en ny oppdretterprofil. I Norge er det ikke mange oppdrettere som har holdt på i så mange år, også kennel Sinaxs er en forholdsvis ny kennel, som har hatt to kull under sitt prefiks. Jeg synes det er veldig spennende å bli kjent med oppdrettere, gamle som nye; det å være åpne om sine tanker rundt oppdrett er etter min mening en god og viktig egenskap. Jeg takker så mye at dere stilte opp til intervju.

I neste nummer har vi tenkt å starte opp med en liten stafettpinne med presentasjoner av de norske salukieierne, og håper på den måten å få blitt litt mer kjent innad i miljøet.

I oktober ble den svenske rasekonferansen avholdt. Her møttes oppdrettere, dommere, eiere og andre raseentusiaster. Denne konferansen avholdes

hvert 3. år og er et viktig møtepunkt. Her var det foredrag, mye gruppearbeid og diskusjoner. I tillegg er det sosialt og en får tid til å snakke litt mer enn på for eksempel en utstilling. I år var vi tre stykker som deltok fra Norge, og Bente har skrevet et referat derfra. Vi var alle veldig fornøyd med konferansen, og håper kanskje flere fra Norge stiller neste gang da dette er et viktig forum. Og det er noe eget med å se hverandre i øynene i stedet for å diskutere på nett.

I denne utgaven av Mynden har vi også med noen resultater fra LC-prøver, nå er sesongen ferdig. Også utstillingsåret går mot slutten, og i neste nummer skal tradisjonen tro de ti første på mestvinnerlistene presenteres.

Tusen takk for alle bidragene til dette nummeret! Har du ønsker, tips, bilder, artikler eller annet du ønsker å ha med i salukidelen i Mynden, ikke nøl med å ta kontakt!

Vi i saluki utvalget vil med dette ønske alle en riktig god jul og et godt nyttår!

For salukiutvalget, Cathrine

Nytt fra nett

I perioden 01.09.–12.11.12 ligger det resultater fra 17 utstillinger. Den utstillingen med flest deltagende salukier i denne perioden var NKKs utstilling på Hamar, med 16 salukier.

Registrert kull i perioden

Kennel Talata: Født: 25.05.2012 (Jerohamri El Basher x Aliyah Al Fjascho) – 6 hanner (T. Binyamin, T. Bassan, T. Badr Al Din, T. Bahir, T. Baron, T. Barak) og 3 tisper (T. Bassima, T. Bassma, T. Basira El Khalida)

Kennel Elsto: Født: 01.07.2012 (S UCH Dabka's Italy x N SE UCH US CH Omen's Yaffa To Elsto-khariz JC), 3 hanner (E. Badir-khariz, E. Basim-khariz, E. Balhara-khariz) og 4 tisper (E. Badra-khariz, E. Basimah-khariz, E. Basher-khariz, E. Bano-khariz)

Kennel Caravan: Født: 02.08.2012 (Caravan Yaz Yaman x Caravan Xanthia), 6 hannhunder (C. Dhuu Dinar, C. Dhuu Dawar, C. Dhuu Dayam, C. Dhuu Dabuur, C. Dhuu Damis, C. Dhuu Dibaj) og 1 tisper (C. Dhuu Dafinah)

Nye norske utstillingschampions

INT NORD FI CH SE NO LC CH Dabka's Heaven, NKK Bjerke 18.8.2012

NO SE UCH Badavie Oriental Black Pepper, NKK Bjerke 18.8.2012

N UCH Qirmizi Maybelline, Trondheim Selskaphundklubb, Støren 25.8.2012

NO SE LT UCH Zbee's Apolo, NKK Hamar 13.10.2012

Nye norske lure coursing-champions

NL DE CH (VDH) NO SE LC CH Shariwassim Ajib Ibn Shaitaan, Nannestad 16.6.2012

NO LCCH Hurkanya Finrod, Trøgstad 8.9.2012

SE NO LCCH Dhawati Nashira Bint Rafiqa, Trøgstad 8.9.2012

Salukispesialen 2013

Søndag, 25. august
(NKK Bjerke på lørdagen)

Husk å sette av datoen allerede nå!

Til å dømme har vi invitert salukioppdretter fra Tyskland, Meike DeHaney, kennel «von der Irminsul».

Vi vil i år prøve ut en flott ny utstillingsplass:
Nebbursvollen friluftsbad, Lillestrøm.

Mer info om utstillingen kommer på Salukiutvalgets
hjemmeside og i neste Mynden.

*Salukiutvalget ønsker alle
en riktig god Jul og et godt Nytt År!*

NY CHAMPION!

N UCH Qirmizi Maybelline

(DK S UCH JWW-08 Feisal's Fadil Fariq Ibn Salar x INT NORD UCH NV-05 SV-05 NV-06
NORDV-06 SV-08 NV-08 NORDV-08 Qirmizi Global Temptress)
Født: 2.7.2010. Eier: Margrete Inderberg. Foto: B.Sandstå

Championatet ble oppnådd 25.8.2012 på Støren, Trondheim Selskaphundklubb
under dommer Bjørg Foss.

Øvrige cert:

9.6.12, Rana Trekk- og Brukshundklubb, dommer: Lars Adeheimer: BIR, BIG 1

9.6.12, Mo Hundeklubb, dommer: Birgitta Svarstad: BIR, BIG 2

30.6.12, NKK Trondheim, dommer: Tapio Eerola: BIR

LURE COURSING- RESULTATER, SALUKI

For resultater fra flere prøver og fullstendige resultater, se:
www.saluki-norway.com/lc/2012/resultat_2012.html

Norsk Myndeclubb og Norsk Greyhoundclubb, internasjonal prøve, 8.9.12, Trøgstad

Dommere:

Iren Naarits (Estland) og
Katrin Raie (Estland)
Antall deltagende salukier: 14 + 12

Hannhunder:

1. Sharwassim Ajib Ibn Shaitaan, Sverige: (85,5 + 87,5) 86,5 poeng, CACIL
2. Yashars Calazar Ibn Hareeq, Sverige: (83,5 + 85) 84,25 poeng, res-CACIL
3. Badavie Qastello, Sverige: (84 + 83,5) 84,25 poeng, cert
4. Hyrkanya Finrod, Sverige: (77,5 + 86,5) 82 poeng, cert, NLCCH

Tisper:

1. Andromeda Av Min Tera, Norge: (78 + 91,5) 84,75 poeng, cert, CACIL
2. Dhawati Nashira Bint Rafiqqa, Sverige: (79,5 + 90) 84 poeng,75, cert, res-CACIL
3. Yashars Dahab Dalal, Sverige: (74,5 + 87) 80,75 poeng
4. Tazillah Kazhireh, Sverige: (75,5 + 85,5) 80,5 poeng

Her får de raskeste tispene overlevert sine premier

Behrmans vandrepremie – «Beauty and performance»

Dette er en vandrepremie som i 2006 ble gitt til salukiutvalget av oppdretter og lure coursing-dommer Michael Behrman. Utgangspunktet for tildelingen er resultat fra årets salukispecial og den internasjonale høstprøven. For mer om utregningen, se vår hjemmeside.

I år var det Aziz Dayeman som vant! Han ble 4. beste hanne med CK på Salukispecialen 2012 og fikk med det 4 poeng. På den internasjonale LC-prøven i Trøgstad løp han inn til en 8. plass og sikret seg ett ekstra poeng, totalt 5 poeng.

Johanna og Dayeman mottar Behrmans vandrepremie

Salukiutvalget gratulerer!

Svenska Vinthundklubben, västra avd., internasjonal prøve, 15.9.12, Brändome

Dommere: Lars Johansen (Danmark), Dagmar Kohl (Tyskland), Peter Rönn (Finland), Sofia Lindh (Sverige)

Antall deltakende salukier: 18 + 25

Hannhunder:

1. Aziz Dayeman, Norge: (171 + 167) 338 poeng, cert, CACIL, SLCCCH

2. Galeritas Doset Daram, Sverige: (167 + 161) 328 poeng, cert, res-CACIL

3. Felisal's Fadil Fariq Ibn Salar, Danmark: (162 + 162) 324 poeng

4. See, Sverige: (151 + 166) 317 poeng

4. Yashars Calazar Ibn Hereeq, Sverige: (161 + 156) 317 poeng

Tisper:

1. Gahela's Ablah Rawah Bint Dina, Sverige: (158 + 170) 328 poeng, cert, CACIL

2. Yashars Dahab Dalal, Sverige: (166 + 161) 327 poeng, cert, res-CACIL

3. Dawati Nashira Bint Rafiiqa, Sverige: (164 + 162) 326 poeng

4. Badavie Ocean Breeze, Sverige: (161 + 164) 325, cert

4. Anais Av Min Tera, Norge: (169 + 158) 325 poeng

Fra starten i Brändome

Ny tittel fra FCI: C.I.B.P

Den 1. juli 2012 innførte Fédération Cynologique Internationale (FCI) en ny tittel – International Beauty and Performance Champion (C.I.B.P.)

Vi vil gratulere Joanna Engvik med Aziz Dayeman, som er den første norskregistrerte salukien som har oppnådd denne tittelen.

PROUDLY PRESENTS NEW C.I.B.* (will be confirmed by FCI)
NORDIC, SWEDISH, FINNISH, NORWEGIAN, DANISH CHAMPION,
GERMAN (VDH & DWZRV) JUNIOR CHAMPION,
EUROPA JUNIOR WINNER-11, FCI-CENTENARY-YOUTH-WINNER,
DANISH WINNER-11, VDH EUROPAJUGENDSIEGER-11
LANDESSIEGER NRW-12

AZIZ IHSAN

Born: April, 10th 2010

Our beloved "Ice" is only 2,5 years old.
We've had a really great year and would like to thank everyone who supported us!
A special thanks to his breeder Stina Jalkanen for this lovely boy!

MERRY CHRISTMAS & HAPPY NEW YEAR WISHES!

Renata, Erik, "Whisky" & "Ice"

www.salukibar.no

RASKONFERENSEN 2012

– i regi av Svenska Salukiringen

Tekst: Bente Waldal
Foto: Katarina Petterson

Helgen 20.–21. oktober var det endelig klart for en ny rasekonferanse i Sverige. En hel helg med bare salukisnakk! I år gikk turen til Ramnäs Hotell & Konferens, ca 30 km fra Västerås. Den norske delegasjonen var liten, men god, og besto av Cathrine Fareth, Linn Mari Sørgård og undertegnede.

Det ble en pangstart på lørdag, med et utrolig spennende foredrag av veterinær Björn Åblad. Temaet var den store undersøkelsen som nettopp var gjennomført i Sverige, «Normalvärde för Salukihjärtat». Ekstra interessant for en fersk veterinærstudent, som dessverre har egen erfaring med hjertesykdom hos saluki. Undersøkelsen er ennå ikke ferdigstilt, og det skal bli spennende å se hvilke svar de kommer fram til. Det man satt igjen med av inntrykk etter foredraget, var imidlertid at dette er et lite problem hos vår rase, sammenlignet med mange andre raser som ofte ble brukt som eksempler. Helt til slutt snakket Åblad også litt om PKD (polycystic kidney disease), en nyresykdom som er bedre kjent hos perserkatter og enkelte terrierraser. En saluki er nylig diagnosti-

sert med denne sykdommen, og derfor brukte man anledningen til å fortelle litt om hva det egentlig er, da dette ikke har vært kjent hos saluki tidligere.

Så måtte vi ut i regnet! Vi ble delt inn i grupper på 4–5 personer og fikk presentert syv ulike salukier i bevegelse. Det var veldig interessant å høre hva de andre i gruppa mente, både de med mye erfaring og de med lite. Nå kan jeg bare snakke for min egen gruppe, men vi var stort sett overraskende enige i hva vi så og mente. Senere var det duket for skriving av kritikker. Alle gruppene fikk utdelt bilder av flere salukier, og oppgaven var å skrive en kritikk ut fra bildet. Ikke enkelt, men en utrolig fin gruppeoppgave. Man har jo gjerne sine egne detaljer man «henger seg litt opp i», og med fire par øyne å se med fikk man rett og slett et videre syn! Gruppearbeidene ble avsluttet med en gjennomgang i plenum, der man oppsummerte både bevegelser og kritikker. Ingen konklusjon av rett og galt, men en generell oppsummering av hva man faktisk så.

Dagen ble avsluttet med et flott foredrag, «Ring and field movement» av Brian Duggan. Brian kommer fra USA, er autorisert utstillingsdommer, har drevet med både open field coursing og lure coursing og driver oppdrett av saluki sammen med sin kone Wendy, under prefikset Kyzyl Kum. Han er forfatter og har blant annet skrevet boken «Saluki: The Desert Hound and the English Travelers Who Brought It to the West». I dette foredraget fikk vi også se videoklipp fra ulike open field coursing løp. Veldig spennende!

Etter en kveld som besto av en fantastisk god middag med god vin, og enda mer salukisnakk, var det «opp å hoppe»

tidlig søndag morgen, med enda flere spennende foredragsholdere med flotte presentasjoner. Karin Hedberg la fram det hun skulle presentere på en nær forestående dommerkonferanse. Veldig fint å se at viktige detaljer som vi salukimennesker bryr oss om, også en sjelden gang når fram til dommere på en slik måte. Så er det jo bare å håpe at det var mange dommere som møtte på konferansen, og at de tok til seg det de fikk presentert.

Den neste i rekken var Jonny Hedberg, en av dem som har vært med å organisere lure coursing siden starten i Sverige på midten av 1970-tallet. Han ga oss en grundig gjennomgang, fra den spede begynnelse og fram til i dag, og temaet var engasjerende om man skal dømme ut fra spørsmål og kommentarer underveis. Vi fikk presentert både bilder og videoklipp, både av hvordan det skal se ut, og hvordan det ikke skal se ut, når saluki løper etter filla. Spennende!

Det pågår undersøkelse i Sverige, «Hur gammal blir vår moderna saluki?». Veterinær Emma Andersson har vært ansvarlig for å sammenstille og oppsummere de spørreskjemaene som eiere og oppdrettere har sendt inn. Fremdeles er grunnlaget for lite til å komme med noen form for konklusjon, men dette er hva vi bør ha i bakhodet: Ca. 17 % av hundene i undersøkelsen er oppgitt å ha hatt problemer med hud, og samme prosentall har hatt pro-

blemer med ørene. Den vanligste sykdommen som forårsaket avlaving, var kreft. I en «familiegruppe» på tre ulike kull som var i slekt i andre eller tredje ledd, var syv avlivet på grunn av kreft, seks hanner og én tispe. Kanskje noe å tenke over?

Også søndagen ble avsluttet av Brian Duggan. Først med foredraget «The first Saluki populations in Europe», som sikkert er kjent for de som var på Salukikongressen i Finland for noen år tilbake. Som en avslutning på en flott salukihelg fikk vi høre om «Tutmania & breed recognition». Spennende historisk tilbakeblikk. Jeg anbefaler dem som er interessert i salukiens historie, å kjøpe boka hans. Der får man detaljerte innblikk i menneskene som først hentet hjem saluki til England og startet oppdrett, og for ikke å snakke om alle bildene!

Kort oppsummert: En lærerik helg med hyggelige salukimennesker, flinke forelesere, spennende temaer, flotte omgivelser, deilig mat og drikke, men litt harde senger ... Neste gang håper vi at flere nordmenn tar turen, det er absolutt et arrangement å få med seg for en salukientusiast! For dem som vil vite mer om forelesningene, så ligger presentasjonene ute på saluki.se. ●

CH AL WATHBA BAHRAM AL NADIR, SINAXS CY-
RUS OG CH KHALILS MONIET EL NEFOUS
**ØNSKER EN GOD JUL
OG GODT NYTTÅR!**

INT NORD DK RUS BALT BY UCH NV-10 KBHV-I I Al Wathba Bahram Al Nadir

(NORD CH S EE LC CH Khalils Liba Fu
Lobie x INT NORD LT CH LTW-05 Al
Wathba Thabiya Hiyyeh 'l-Ahla)

Foto: Elisabeth Espedal Hoogstrate

Født: 30.06.2008. LC-lisens, 2 LC-cert,
bestått karaktertest. Hjerterultralud og EKG
juni 2011 viste ingen tegn på hjertesykdom.

Eier: Cathrine Fareth, Tromsø

Oppdretter: Ingela Hägg, Frillesås og
Carina Pettersson, Bullmark

Valpeplaner: Kennel Matanah's, våren 2013:
Mor: SE PL CH EUS Winner 2012, Club
Winner 2012 Matanah's Avigail Bat Shiva

For mer info: www.kicki.webs.com

Al Wathba, 2014: Mor: SE FI EE CH Ruweis
Al Wathba Sahibihah

For mer info:
<http://www.alwathbasaluki.com>

SALUKIENS ALLE UTROLIGE FARGER!

Tekst: Bente Waldal

Foto: B. Knoll, B. Waldal, L.M. Sørgård,
L. Brun, J. Bauer, C. Fareth, Frisén, E.
Stav, E. Broch og E. Fredhjem

En ting som alltid har fascinert meg hos rasen saluki, er alle fargene. Ingenting er så spennende som å gå og vente på at det skal bli født salukivalper. Når de har kommet, er det ingen som er veldig interessert i hvor mange det ble, eller hvilke kjønn de har. Nei, det alle vil vite, er hvilke farger de har! Da jeg først ble kjent med rasen, syntes jeg de svarte var de fineste, og første gang jeg så en sjokoladefarget saluki, mistet jeg nesten pusten. De som var lyse, syntes jeg var kjedelige, og particolour minnet meg mest om den engelsk setteren til min mor og far. Så fikk jeg selv en rød saluki, og etter det ble det to krem på rad og rekke. Nå synes jeg røde salukier er det vakreste som eksisterer i verden, og krem er jo bare helt vidunderlig. De svarte har mistet litt av glansen, og sjokolade er ikke lenger like eksotisk og spennende, mens particolour fremdeles minner meg litt om engelsk setter ... Og dette er bare toppen av isfjellet. Det er så mange, mange flere muligheter, og etter hvert som man lærer seg å kjenne hver enkelt farge, så får alle sin egen spesielle sjarm.

Å skrive om farger kan enten gjøres veldig enkelt, eller veldig vanskelig. Man kan skrive om det man ser, fenotypen som det heter på genetikens fagspråk, eller man kan skrive om genotypen, om genene som til sammen gjør en farge til det vi ser. Jeg har valgt den lette utgaven og forsøkt å finne gode illustrasjoner.

Øverst fra venstre: Black og black and silver; nederst fra venstre: black and cream og black and tan

Svart

Helt svarte salukier er et sjeldent syn. I vår vestlige populasjon har denne fargen blitt nesten helt borte, men den har eksistert. I Sverige ble det født helsvarte salukier i et kull hos Ibinore i 1961. Denne fargen er genetisk dominant, hvilket vil si at en saluki som har genet for helsvart farge (self colour), stort sett alltid vil være helt svart (eller gråblå, som er en avbleket svart farge). Ingen regel uten unntak, en krem eller en grizzle saluki kan ha genet for svart self colour, men i tillegg ha andre gener som er mer dominante, og resultatet blir en krem eller grizzle saluki. Fordi svart er så dominant, er det veldig lett å miste eller avle seg bort fra denne fargen, det er bare å avle på hunder som ikke er svarte. Det var det som skjedde i Sverige, den eneste i kullet fra 1961 som gikk

videre i avl, var en paritcolour kremfarget tisper, og vips var den svarte fargen borte. Bildet er av en tyskoppdrettet hund bosatt i Østerrike, i Norge er det ingen saluki med denne fargen.

Svart med tan markeringer (black and tan) har vi derimot massevis av. Vi har også varianter som svart og silver (sølv), der markeringene er nesten hvite, og svart og krem, der markeringene altså er en nyans av krem. Har hunden mye hvitt i brystet, under magen og oppover halsen, kan vi også kalle den tricolour, men en svart og tan saluki kan ha noe hvitt i brystet og fremdeles regnes som svart og tan. Det skal være forholdsvis mye hvitt på hunden før den regnes som tricolour.

Fra hvit via krem og gyllen til rød

Hvit, krem, gyllen, rød

Strengt tatt finnes det ikke hvite hunder. En helt hvit hund vil være albino, uten pigment og med røde øyne, noe som heldigvis er ekstremt sjeldent hos hund. De salukiene vi anser som hvite, er enten veldig lys krem, slik at de ser hvite ut, eller de er particolour med flekker i lys krem som er veldig vanskelige å se. Etter hvit kommer krem, som finnes i mange ulike nyanser helt til den går over i gyllen, som i sin tur går over i rødt. Her er det glidende overganger, og hva som betegnes som gyllen og hva som betegnes som krem, kan ofte være opp til øyet som ser.

Sjokoladefarget

Sjokolade

Sjokoladefargen, eller brunt, er en sjelden farge hos saluki, men er veldig populær! Sjokolade er en recessiv farge, og en valp må derfor få det brune genet både fra far og mor for å selv bli brun. Mest vanlig er sjokolade og tan, en brun utgave av svart og tan, men det finnes også sjokoladegrizzle salukier.

Ulike varianter av grizzle

Grizzle

Dette er i seg selv ingen egen farge, men et veldig vanlig mønster hos saluki. En grizzle saluki har en bunnfarge som kan være

alt fra hvit/krem til rød, og over ryggen og nakken er den dekket av mørkere hår, som også brer seg framover hodet og lager den karakteristiske «Mikke Mus»-masken. Det er stort sett lett å se at en hund er grizzle, men det er vanskeligere å beskrive hva slags farge en grizzle hund har. Ofte forandrer de seg veldig i fargen fra de blir født til de blir voksne, slik at det er vanskelig å vite hvilken farge man skal registrere dem med. Fargen kan også forandre seg på en voksen hund, for eksempel kan de være mørkere om vinteren enn om sommeren, eller motsatt. Det er også stor forskjell på tettheten i den mørke «kappen». Noen er helt svarte over ryggen, mens det hos andre er bunnfargen som dominerer, med innslag av svarte hår. Vi bruker gjerne betegnelser som krem-grizzle, gyllen-grizzle, rød-grizzle, deer-grizzle, sjokolade-grizzle, grå-grizzle og svart-grizzle.

En lys fawn-farget sluki og en rød fawn med «Irish marking»

Fawn

En voksen fawn saluki har en beigeaktig farge, litt lik en krem saluki. Det som er forskjellen på fawn og krem, er at en fawn saluki er født mørk og blir lysere i fargen etter hvert som den blir eldre. En krem saluki er født krem og forandrer seg ikke i fargen. Veldig ofte ser vi at de som er fawn, også har svarte ørefrynser (black fringes). Det finnes også rød fawn.

Lys particolour og tricolour parti

Particolour

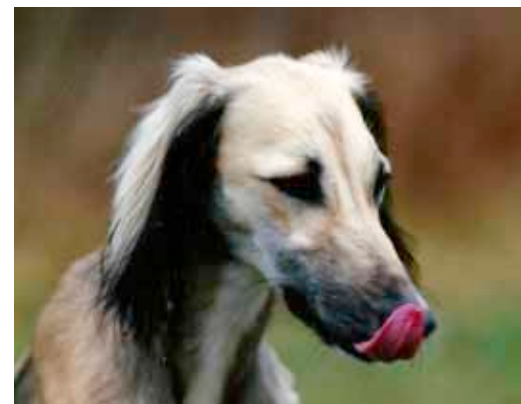
En particolour saluki har alltid hvit som bunnfarge, og flekker i en hvilken som helst annen farge, fra krem, via gyllen og rød, til sjokolade og svart. Den kan også ha flere ulike farger på flekkene, som for eksempel svart og rød, og blir da betegnet som en tricolour parti. Størrelsen og antall flekker er veldig varierende, fra store og mange flekker, til en nesten helt hvit hund med noen få flekker hist og her.

Hvite tegninger er vanlig og kan opptre ulike steder på kroppen

Hvite tegninger

Hvite tegninger er veldig vanlig hos saluki. Det mest vanlige er hvite flekker i brystet og hvitt på potene. Mange har også hvite tegninger i hodet, noe de gamle beduinene betegnet som «kyss fra Allah», og det sies at de beste jakthundene har hvite haletipper! Noen har også hvite partier i nakken, fra bare noen få hvite hår, til et heldekende felt som går tvers over hele nakken Dette kalles irish marking.

Saluki med svart maske

Svart maske

Svart maske er mer vanlig hos andre mynderaser enn hos saluki, men den finnes også hos dem. Blant annet hos sloughi og afghaner er svart maske veldig vanlig.

Blå og grå

Det finnes blå og grå salukier, selv om dette også er sjeldent. Disse fargene er en form for bleket svart. Det vil si at en blå eller grå hund genetisk sett er svart, men at andre gener påvirker produksjon av den svarte fargen og «fortynner» den. Dette er farger som vi, i likehet med helsvart, stort sett finner hos importert fra området Iran og Irak, og hos deres etterkommere.

Brindle

I likhet med helsvart, er også brindle en dominant farge, eller mønster. Den fantes ikke i den «gamle» vestlige salukipopulasjonen før det ble importert hunder med denne fargen fra området Iran Irak på 1980-tallet. De lærde strides om dette er en farge som alltid har eksistert hos saluki, eller om den er et resultat av krysning med andre raser. I FCI's rasestandard fra 2000 står det: «Any colour or combination of colours is permissible. Brindles are un-

desirable.» Det betyr at brindle ikke er en diskvalifiserende farge, men den er uønsket. The Kennel Club i Storbritannia har følgende formulering i sin rasestandard for saluki fra 2000: «Any colour or combination of colours permissible, other than brindle.» Med andre ord, i Storbritannia er brindle ikke en godkjent farge på saluki. Den amerikanske kennelklubben har beholdt den opprinnelige standarden for saluki, som ble skrevet i England i 1923, og lyder som følger: «White, cream, fawn, golden, red, grizzle and tan, tricolour (white, black and tan) and black and tan.» I USA pågår det nå en voldsom diskusjon om hvorvidt brindle er en godkjent farge eller ikke.

Det får det være opp til hver enkelt å gjøre seg opp en mening. Så langt vet jeg ikke om noen saluki med denne fargen i Norge, men det ble født et kull i Finland i 2009 der to av valpene var brindle.

Jeg har ingen bilder av brindle saluki, men hvis man blar over til whippetseksjonen i bladet, vil jeg anta at man ser mange utgaver av brindle. Da er det også lett å skjønne at dette er en dominant farge.

FARGEGENETIKK

Tekst: Milla Stav Nilsen

Foto: Linn Mari Sørgård

Genetikk er et komplisert og omfattende tema. Det finnes fortsatt ting vi ikke vet 100 % sikkert, og mange ting som kun er teorier. Jeg skal forsøke å gå gjennom det som styrer de ulike fargevariantene hos hunden.

Jeg vil starte med noen generelle begreper innen genetikken. I likhet med mennesker får hunder halvparten av sine gener fra mor og halvparten fra far. Arveanleggene, genene, er plassert på kromosomer som befinner seg inne i cellekjernen. Et kromosom består av DNA, samt omkringliggende støtteoffer. En hund har totalt 78 kromosomer. Hvert kromosom har sitt eget genmønster. Her har genene sin helt bestemte plass eller locus. Alternative former av gener som kan oppta plassen på samme locus, kalles alleler (av gresk: allelon = én av to). Et kromosom kan aldri har mer enn ett allel.

Dersom det befinner seg identiske gener (alleler) på begge kromosomer i et bestemt locus, er individet homozygot. Eksempel: En hund som har genet for brun pelsfarge (b) på sitt B-locus på begge kromosomer i et kromosompar, er homozygot for brun farge.

Dersom individet har ulike alleler på tilsvarende locus i et kromosompar,

er individet heterozygot. Eksempel: En hund har genet for svart pelsfarge (B) på et locus og er bærer for fargen brun (b) på motsatt locus. Disse allelene har ikke lik gjennomslagskraft, og denne hunden vil bli svart. Årsaken til dette er at svart er et dominant gen, brunt er et recessivt (vikende) gen. Det dominante genet/allelet i et locus betegnes med stor bokstav, i dette tilfellet B. Det recessive betegnes med liten bokstav (b).

Det finnes mange andre ulike typer nedarving, men jeg kommer ikke til å gå inn på det her. Men to andre begreper er også greit å ta med seg, nemlig genotype og fenotype. Om vi ser på eksemplene brukt ovenfor, er genotypen til den svarte hunden som er bærer for brunt, Bb. Genotypen angir hundens genetiske utrustning for egenskapen. Fenotypen er egenskapen slik den uttrykkes (kommer til syne). I dette tilfellet fargen svart.

Det antas at det finnes loci for fargegener på 10 ulike kromosompar hos hund. Disse loci omtales som A, B, C, D, E, G, P, M, S og T. Salukier har mange fargevarianter, og det finnes alternative alleler i de fleste loci. Jeg skal forsøke å gå inn på de som er aktuelle for de fargene vi i dag har hos saluki.

A-locus

Gener i dette locuset influerer på mengden og lokaliseringen av mørkt (svart/sjokoladebrunt) eller lyst (gylent/rødt) både i enkelte hår og i pelsen som helhet. Medlemmene i A-serien er mønstrefaktorer. De sprer eller begrenser mørkt pigment.

A(s): Tillater mørkt pigment over hele kroppsoverflaten. Sjelden hos saluki.

a(y): Begrenser kraftig områder med mørkt pigment, slik at dette genet gir hunder med klare sobel/fawn-farger eller tan-farge.

a(t): Gir tofargete varianter, for eksempel black-and-tan.

Hunder som har a i motsetning til A, er lysere på buksiden enn på ryggsiden. De er dessuten mørkere ved fødselen enn som voksne. Man antar det også er et fjerde a-locus, a(w), som gir agouti/viltfarge. Det gir for eksempel elghunden hår som ikke er uniformt farget, men har lysere og mørkere farge i samme hårstrå.

B-locus

B-locus er enklere å forstå enn det kompliserte A-locuset. Alle hunder er genetisk sett svarte eller brune.

B: Gir mørkt pigment, svart.

b: Gir brunt, sjokoladefarget.

B dominerer over b. En brun hund har ikke fargen svart noe sted på kroppen. Brune hunder har brun snute, brun kajal rundt øynene og så videre. Tilsvarende er svarte hunder svart på de samme stedene. Til tross for at pelsfargen i seg selv kanskje er krem. Dette bestemmes nemlig av andre gener.

C-locus

C-locus koder for pigmentering. Det er tre C-loci, og det finnes også teorier om et fjerde C-locus som bleker mørkt pigment (c(e)). c(e) gir i så fall ekstrem utvanning og elfenbensfarge.

c(a): Gir fullstendig albinisme. Dette er svært uvanlig hos hund. NB! En hvit hund med blå eller brune øyne er ikke albino.

c(ch): Chincilla-genet. Dette har ingen synlig effekt på svarte hunder. Derimot gir det lysere pels på sjokoladebrune hunder. Øyne og snutfarge blir også lysere. Rødt eller fawn vil lysne til lys krem og

muligens hvitt om hunden har dette genet. Genet antas også å bleke tan-fargen, slik at den blir lysere. Det er dette som gir black and cream i stedet for black and tan.

C: Gir full pigmentering. Alle dyprøde og tan-fargete hunder har dette genet. Eksempel: «irsk setter-farge».

D-locus

I dette locuset finner vi gener som har virkning på pelsfargens intensitet. Det er bare to alleler i d-locus, nemlig dominant D og recessiv d.

D: Intens pigmentering, for eksempel helsvarte hunder.

d: Blå fortykning, for eksempel den typiske weimaranerfargen.

Når genene dd finnes hos en svart hund, blir fargen blå. På en brun hund gir det silver fawn, og på tan eller gult pigment blir det blue-fawn. Dette genet virker nok inn på alle våre ulike toner av grizzle.

Det er usikkert hvordan dette genet virker inn på de hvite og kremfargete hundene, da det jo her er c(ch) genet som virker inn.

E-locus

Detter locuset influerer på mønsteret i pelsen.

E(m): Gir svart maske. Ifølge en studie på genetikk hos saluki utført av HealthGene Corporation i Canada (www.healthgene.com) er det dette genet som gir de svarte frynsene på ørene.

E: Tillater mørkt/sjokoladebrunt pigment i hele pelsen.

e(br): Gir brindle. Genet eksisterer i rasen, dog i svært liten grad

e: Kan ikke danne mørkt pigment i pelsen.

G-locus

Dette genet avgjør om fargen blekes med alderen. Graden av bleking varierer mellom individer.

G: Mørk farge blekner med alderen.

g: Mørk farge blekner ikke med alderen.

M-locus

M: Merle-farge. Gir fargene merle og harlekin.

m: Uniform pigmentering.

Det viktige å vite med dette genet er at man aldri skal kombinere to hunder som er merle eller to hunder med harlekin-farge. Avkommene til disse dyrene blir ofte nesten helt hvite, og de fleste er født døve og/eller blinde. Ikke så aktuelt for oss som holder på med saluki, men greit å vite uansett.

P-locus

Dette genet er man usikker på om eksisterer hos hund, men genet er kjent hos blant annet gnagere.

P: Angår dybden av pigmentering.

p: Reduserer mørkt pigment.

S-locus

Styrer mønster av farger på overflaten.

S: Gir fullstendig pigmentering, men kan gi små hvite flekker på bryst, tær eller halespiss.

s(i): Gir mindre hvite tegninger på kroppen, for eksempel hvit haletipp, hvite

poter, hvitt bryst og så videre. Et svært vanlig gen hos saluki.

s(p): Piebald spotting. Gir particolour. Disse har store felter med farge. Typisk for landseer for eksempel.

s(w): Extreme piebald spotting. Det mørke pigmentet i pelsen er begrenset til rundt øyne, ører eller hale. For eksempel en hvit bullterrier som bare har en mørk ring rundt øyet.

T-locus

Gir fargeflekker på kropp og ben.

T: Ticks, produserer fargeflekker på hvite eller tan-pigmenterte områder.

t: Gir klare hvite eller tan-pigmenterte områder uten flekker.

I tillegg til genene for farge kan vi også nevne genene for hårlengde, L-locus:

L: Gir korthår

l: Gir langt hår.

Eksempel på nedarving av genet B/b

Morddyret har genotypen Bb, som gir fenotypen svart pigment. Far har genet bb,

FAR	MOR	B	b
b		Bb	bb
b		Bb	bb

som gir fenotypen brunt pigment. Jeg har plassert morens genotype i topp av tabellen, og farens på siden.

Ut fra tabellen ser vi at 50 % av avkommene får genotypen Bb. Disse har fenotypen svart, men er samtidig bærere av genet for brunt. De andre 50 % får genotypen bb, og fenotypen for brunt pigment. Disse vil kun nedarve det recessive brune genet. Skal disse få svarte avkom, må de pares med et svart individ. Hadde vi derimot gjort en kombinasjon der moren hadde genotypen BB, ville alle valpene fått utelukkende svart pigment med genotype Bb, og alle ville vært bærere av genet for brunt.

Men så var det dette grizzle-mønsteret da ...

Dette nevnes ikke i kilden jeg har brukt fra NKKs dommerelevkompendium om genetikk, pels og farger. www.healthgene.com hevder at gentesting viser at grizzle hunder har en egen variant på E-locus, e(g). Dette virker i kombinasjon med a(y)/a(t). Grizzlefargen er bare vanlig hos saluki, siberian husky og otterhund. Andre hypoteser er disse: At det kodes av a(w). Dette er imidlertid ikke forenelig med at grizzle er recessivt til black and tan. a(w) er nemlig dominant til a(t).

At det er et eget allel på a-locus recessivt til a(t). Dette er ikke forenelig med at det i en paring mellom to grizzle hunder blir andre farger enn grizzle.

En siste teori er at det er et eget locus G. Der dominant G ikke gir grizzle. Black and tan blir da svart eller sølv grizzle. Chocolate and tan blir sjokolade grizzle. Fawn med svarte frynser blir fawn med briller. Elfenben uten svarte frynser blir hvitt.

Et eksempel: En black and tan hund kan ha genotypene a(t), E, S, B og C, mens en black and sand har a(t), E, S, B og c(ch).

En chocolate and tan vil ha de samme genene som en black and tan, bortsett fra at genet B nå er b, som gir brunt pigment.

Healthgene-kilden nevner også et k-locus. Men det sies ikke mye om det, og ut fra det jeg leser er genet ikke helt klarlagt.

Studien ligger på denne adressen for de som ønsker å lese mer: <http://www.healthgene.com/canine-dna-testing/color-testing/?tid=4&btid=89>

Kilde til artikkelen er NKKs dommerkompendium om genetikk, pels og farger, artikkelen «Nedarving av pelsfargen», skrevet av Astrid Indrebø og Anne-Kathrine Ulstad.

Det er også hentet info fra Ingunn Solberg Erikssons artikkel om pelsfargene og pelsmønsterets genetikk.

Hennes artikkel er basert på disse kildene:

Dalzell, Bonnie: *Canine Coat Color – Inheritance and Appearance*

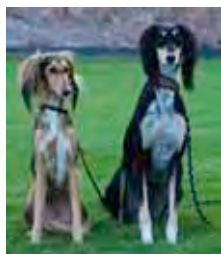
Kretz-Coussemant, Catherine: *Coats of the saluki hypotheses*

Bowling, Sue Ann: *Animal genetic*

Nedarving av farger og hårlag i et valpekull

Jeg vil starte med å si at denne beregningen bygger på antakelser ut fra de fakta jeg har. Forskning på genetikk går stadig framover og avdekker nye funn. Jeg er ingen genetiker, men ønsker å belyse temaet så godt jeg kan. Dere kan helt sikkert også finne kilder med andre fakta enn de jeg har brukt som bakgrunn for min artikkel.

Dette er en paring mellom en black and cream hanne og en rødgrizzle tispe. →

Mor (rødgrizzle) og far (black and cream)

Hannhundvalpene (black and tan og black and cream)

Tispevalpene (sjokoladegrizzle og rødgrizzle)

Resultatet ble fire hannvalper med fargene black and tan og black and cream og tre tispevalper med fargene sjokoladegrizzle og rødgrizzle. Det finnes ulike teorier om hvilket gen som styrer grizzlefargen, men jeg har valgt å holde meg til én teori ved beregningen. Vi starter med de enkle først.

L-locus

Vi kan begynne med hårlagsvarianten. L-locus styrer hårlaget og har ingen sammenheng med genene som styrer farger. I dette tilfellet er det enkelt, med to langhårede salukier, da dette er et recessivt gen. Vi vet med sikkerhet at to langhårete salukier aldri kan få korthårsbarn. Begge foreldre har genotype ll, og avkommene får derfor det samme.

G-locus

Jeg har aldri opplevd at salukier blekes med alderen på lik linje med for eksempel Kerry Blue Terrier. Foreldredyrene har heller ingen bleking, ergo har de genotypen gg. Det vil si at alle valpene også har genotypen gg.

B-locus

Både far og mor er genetisk sett svarte hunder, hvilket vil si at de har genet B, som kommer til uttrykk. Nå vet vi imidlertid at begge foreldredyrene med sikkerhet har genotype Bb, fordi de sammen har gitt brune valper. Hadde begge eller én av dem hatt genotypen BB, ville alle avkommene hatt svart pigmentering. Altså ville det ikke vært sjokoladegrizzle valper i kullet, da de har genet bb. Statistisk sett skulle fordelingen blant disse valpene vært 75 % svarte og 25 % brune. Dette stemmer bra med kullet. Det vi ikke vet, er om de svarte valpene har genotype BB eller Bb. Det eneste vi vet med sikkerhet, er at de sjokoladegrizzle jentene har genotype bb.

D-locus

Vi har ingen tegn på «diluted-genet» (fortynning) hos verken mor eller far. Vi antar derfor at begge har genotypen D, som kommer til uttrykk. Heller ingen av valpene har noen grå-blå farge i seg. Vi kan derfor tro at foreldre har DD. Men dette vet vi ikke sikkert. Om for eksempel én av

foreldrene har Dd, vil det kun komme til uttrykk hos ca. 25 % av valpene, og man vil ikke kunne merke det da d er recessiv til D. Kanskje kan kommende generasjoner gi oss svar om noen er bærer av dette genet.

T-locus

Begge foreldre har flekker i sine lyse områder, dette skyldes genet T. Så vidt jeg vet, er også alle valpene slik. Om noen er bærer av t, vet vi ikke.

A-locus

Far har genet a(t), som kommer til uttrykk, og det har også alle guttene og de sjokoladegrizzle jentene. Det er dette genet som gir black and tan tegningene. Jeg er noe usikker på om moren og den ene datteren har genet a(y) eller a(t). Men vi kan si med sikkerhet at ingen har genet A(s).

C-locus

Ettersom farens tanfarge er bleket, har han genet c(ch). Ut fra morens farge kan jeg ikke bedømme hvilken genotype hun har, annet enn at hun ikke har c(a) (albino). Men ved å se på valpene får jeg et klart svar. Black and tan valpene med skikkelig tan-farge forteller meg at hun må ha C. Dersom også moren hadde hatt bare genet c(ch), ville nemlig alle valpene vært black and cream. At det er både black and cream og black and tan i kullet, forteller meg at hun bærer genet c(ch). Om hun hadde hatt genotypen CC, ville nemlig alle vært black and tan. Hvilken genotype de sjokoladegrizzle jentene har, vet jeg ikke med sikkerhet.

E-locus

Vi vet at ingen har genet e(br) for brindles til uttrykk, og at det er lite sannsynlig at

noen av dem er bærere av det. Ingen av foreldrene har svarte masker eller svarte frynser som skyldes E(m)-genet. Dette er også et dominant gen, slik at ingen av foreldrene kan være bærere. Begge har mørkt pigment i pelsen, hvilket også utelukker at det er genet e som kommer til uttrykk. Vi kan ikke vite om noen av dem er bærere av det. Det vi da står igjen med, er at faren har genet E, som kommer til uttrykk. Men så var det grizzle-mønsteret ... Om det stemmer at grizzlefargen skyldes genet e(g), er det denne genotypen som kommer til uttrykk hos mor og de grizzle valpene. Men her finnes det ulike svar fra ulike kilder.

S-locus

Dette er veldig godt uttrykt hos alle hundene. Alle har hvite tegninger og hvite haletipper, men ingen av dem så mye at de er particolour. Det vi si at alle har genet s(i) til uttrykk.

Så her har vi da de ulike genotypene til uttrykk:

FAR: l g B D T a(t) c(ch) E s(i)

MOR: l g B D T a(y)/a(t) C e(g)? s(i)

Black and cream guttene har samme type til uttrykk som far.

Black and tan guttene har samme type, med unntak av at de har fått genet C fra mor.

Datteren med lik farge som mor har samme uttrykk som henne.

Sjokolade grizzle jentene har: L g b D T a(t) e(g)? s(i), men jeg vet ikke hvilket C-locus de har. ●

OPPDRETTERPROFILEN

– Kenneth Karlsen og Geir Land, kennel Sinaxs

Dere er to innehavere av prefikset Sinaxs.

Kan dere fortelle litt mer om dere selv?

Vi vil først takke for at vi ble valgt som intervjuobjekt denne gangen. Vi er Kenneth og Geir. Vi bor i naturskjønne omgivelser godt tilrettelagt for hundehold i Østre Gausdal. Kenneth er opprinnelig helgelending, og jeg, Geir er utflyttet trønder. Kenneth jobber i en dyrebutikk i Lillehammer, og jeg jobber med logistikk i Forsvaret. Jeg er oppvokst med hunder og har drevet aktivt med hund hele mitt voksne liv. Jeg jobbet som hundefører, dressør og instruktør i Forsvarets hundetjeneste i 9 år. Det var derfor naturlig at brukshundssporten har vært det som har ligget mitt hjerte nærmest, til Kenneth kjøpte sin første saluki. Jeg er også utdannet instruktør trinn II i NKK, er brukshunddommer og har hatt ulike verv i det organiserte Hunde-Norge. Jeg har drevet med oppdrett av schäfer og chihuahua. Jeg har vært å se på utstillinger siden 1985.

Kenneth har hatt hund i snart 15 år. Før han kjøpte sin første saluki, hadde han blandingshunder for kos og tur.

N LCCH Courtborne Chara Mar Chenit

Når fikk dere deres første saluki?

Kenneth kjøpte vår første saluki, Courtborne Chara Mar Chenit, for åtte år siden.

Hvorfor valgte dere saluki som rase?

Det var en ren tilfeldighet. Kenneth hadde lenge ønsket seg en mynde, aller helst en blå greyhound. For meg hadde det aldri vært i tankene en gang å ha en mynde. Jeg må innrømme at jeg mange ganger hadde sittet ved utstillingsringen og beundret disse fantastisk flotte og grasiøse hundene, men det var nok ikke noe for meg.

Kenneth jobbet den gangen i en dyrebutikk i Trondheim, der han kom i kontakt med Kristin og Jørgen fra kennel Courtborne. De hadde på den tiden et salukikull, og turen gikk selvfølgelig til dem for å se på valpene. Dermed var Kenneth solgt.

Det ble en krevende tid da ingen av oss hadde noen erfaring med mynder (vi hadde jo bare hatt «hunder»). Den største utfordringen var nok å få i Chenit mat. Hun spiste ikke, og alle våre samtaler dreide seg en periode om å få den frøkna til å spise.

Hvilke hunder har dere for øyeblikket?

I tillegg til Chenit har vi hennes datter, Courtborne Sinaxs Antilla, og Antillas datter, Sinaxs Caliana. Vi har en hannhund, Sinaxs Chamsin, bortsatt på før.

Vi har også tre spanske galgoer boende her hos oss.

Hva fikk dere til å begynne med oppdrett?

Jeg er oppvokst med oppdrett av fugle-

INT NORD UCH Courtborne Sinaxs Antilla

Sinaxs Caliana

hunder. Har selv drevet med oppdrett av schäfer og chihuahua. Etter en periode uten valpekull begynte jeg å bli litt «valpesjuk», og vi hadde lyst til å prøve oss på et salukikull. Som ferske i salukimiljøet var vi likevel litt skeptiske, og diskuterte dette veldig grundig. Vi var usikre og rådførte oss med kennel Courtborne, og vi ble enige om at vi kunne ha et kull i deres navn. De ga oss også råd om valg av hannhund. Så vi brukte begge kennelnavnene på vårt første kull; Courtborne Sinaxs A-kull ble født.

Hva er bakgrunnen til navnet Sinaxs?

Mine to første schäfere het Sinni og Axs, derav navnet Sinaxs. Kenneth gikk inn som innehaver i 2008.

Er det noen spesielle i salukiverdenen dere rådfører deg med, henter inspirasjon fra?

For oss har det vært veldig naturlig å bruke kennel Courtborne som rådgivere. Steinar Hoff er jo å regne som en legende på saluki. Han er veldig dyktig, og vi har lyttet mye til hva han har å fortelle om rasen og utviklingen av denne. Jeg vil heller ikke glemme de andre i Courtborne, Rita og Kristin. De har vært enestående, og vi har mye å takke dem for i forhold til det vi kan om saluki i dag.

Da Kenneth bodde i Trondheim, fikk han ved en tilfeldighet kontakt med tre andre «grand old ladies» i salukimiljøet: Solveig Valsø, Sonja Lande og Kari Jensen. De bodde i nabolaget, og de var gode rådgivere og støttespillere. Det var også de som satte oss i kontakt med myndemiljøet i Trøndelag. De var selv veldig aktive i dette miljøet.

Når hadde dere deres første salukikull, og hvordan valgte dere ut den kombinasjonen?

Vårt første salukikull hadde vi i 2008. Dette var et kull i samarbeid med kennel Courtborne. Steinar Hoff valgte vel egentlig hannhund for oss. Det ble et kull mellom Courtborne Chara Mar Chenit og Amiyat Anakin. Dette kullet ga oss vår egen Courtborne Sinaxs Antilla.

Er det noen spesielle blodslinjer dere vil ha med videre i deres avl?

Det er viktig for oss å forsøke å avle friske og sunne hunder med de egenskapene en saluki opprinnelig hadde. Og det gjør jo ikke noe om den ser flott ut i henhold til standarden heller, da. Salukien er først og fremst en jakthund, og det mener vi fortsatt den skal være. En litt primitiv hund med noen herlige «nykker» som ikke skal være allemannseie. Dette gjelder mange av våre gamle raser. Vi er blitt altfor

Sinaxs Batinah

Sinaxs' B-kull

opptatt av å tilfredsstille et marked med selskaphunder.

Så å velge noen spesielle blodslinjer er vanskelig, synes vi. Men det er noen linjer vi vet vi ikke kommer til å bruke.

Hvor viktig synes dere utstillings- eller LC-resultater er i valg av avlshund?

Resultater betyr nok en del når vi velger avlshunder, da disse gir oss en pekepinn om at hundene har de egenskaper og utseende vi ser etter. Men sunnhet og helse er det aller viktigste.

Selv synes jeg at vi burde funksjonsteste (mentalteste) flere av våre salukier. Mest for å få et måltall på arvbare funksjonsbrister.

Hvordan velger dere valpekjøpere, og har dere et eget oppfølgingsopplegg?

Slik markedet og interessen er for saluki i dag, er det vanskelig å velge valpekjøpere. Det hadde vært en drømmesituasjon å kunne plukket ut valpekjøpere selv. Men vi selger ikke til førstegangs hundeeiere om de ikke har spesielle mål og interesser.

Når det gjelder oppfølging, så stiller vi oss til disposisjon for dem som trenger

oss. Vi trenger oss ikke på våre valpekjøpere om de ikke ønsker det. Vi ønsker selvfølgelig å se igjen hundene med jevn mellomrom.

Dere har eksportert noen hunder til ulike land, vil dere fortelle mer om tanker rundt det?

Å eksportere hunder ser vi på som viktig for å spre noen blodslinjer. Dette på samme måte som at det drives import fra andre land.

Eksporterer vi valper, så er det i hovedsak for videre benyttelse i avl, og også for å spre vårt kennelnavn som et ledd i reklamen for oss selv. Skal vi komme videre med det vi gjør, nytter det ikke å sitte med alle valpekjøperne i nabolaget.

Hva er deres erfaringer så langt med valpekullene? Har dere for eksempel noen anbefalinger vedrørende drektigheten, valpetiden eller oppveksten? Eksempel med stell, foring, mosjon og så videre?

Det er vanskelig å dele noen erfaringer og å komme med noen anbefalinger, synes jeg. Det jeg har erfart til nå, er at det nok er mange raser det er større utfordringer å ha valper på enn saluki. Da med tanke på drektighet, fødsel og dieperioden.

Sinaxs' C-kull

Den største utfordringen ligger nok i finne rette valpekjøpere, med forståelse for at salukien er en spesiell rase både på godt og vondt. Vi vet jo alle som har hatt saluki, at de ikke alltid er de lydigste. Det er viktig å fortelle valpekjøpere hva slags utfordringer dette gir, og gi råd om trening.

I hvilke alder synes dere valpene er leveringsklare?

Valpene må være minst åtte uker ved levering, og vi ønsker ikke at de blir boende for lenge hos oss før de flytter. Overgangen til nytt hjem blir tøffere for valpen jo lenger det går før den flytter fra oss.

Hvordan finner dere navn til valpene?

Vi har valgt arabiske og persiske navn som har en eller annen betydning. Vi er også opptatt av å bruke samme navn på stamtavlen som det hunden kalles til daglig.

Etter hvilke kriterier velger dere ut hunder dere selv vil beholde fra egne kombinasjoner?

Det er faktisk ren magefølelse. Litt ser vi

jo på type, eksteriør og oppførsel. Både Antilla og Caliana er valgt på grunn av at de har vært litt sære. Det er enklere å selge en A4-hund enn å selge noe som kan bli en utfordring.

Hvordan ser dere på linjeavl, innavl og utavl?

Noen ganger er det nødvendig med linje/innavl, men en skal være veldig bevisst med tanke på det en gjør videre. Om vi har en god avlsstrategi, så er det klart at en kombinasjon mellom god linjeavl og utavl det beste.

Vi synes nok at vi i Skandinavia er litt for ukritiske i når vi velger avlsdyr, med tanke på innavl. Noen få hunder går igjen i svært mange kombinasjoner, uten at jeg helt ser tanken bak det, bortsett fra å avle showhunder.

Hva er deres ideelle saluki?

Salukien er ingen «hund», men en mynde. Vi er opptatt av å ta vare på det opprinnelige i salukien, da vesentlig med tanke på

Sinaxs Cyrus

vesen, bruksområde og så videre. Så kan man sikkert diskutere eksteriøret inn i det evige. Men vi er opptatt av helhet, linjer og bevegelser.

Hvilken saluki er deres favoritt gjennom alle tider?

Har ikke noe godt svar her.

Har dere noen spesielle utstillingsminner?

Det er så mange gode minner, men da Antilla ble BIS-2 på NKKs utstilling i Trondheim i 2011, må jeg si at jeg fikk et akutt anfall av høysnue. I regnværet på Leangen var det nesten bare myndefolk igjen utenfor ringen da BIS-finalen tok til. Og til hvilken jubel og applaus Kenneth og Antilla entret ringen! Dommeren takket publikum for den flotte støtten. Det var stort.

Føler dere at salukimiljøet er åpne om eventuelle problemer, og er folk i miljøet flinke til å dele kunnskapen med hverandre?

Salukimiljøet er nok ikke det verste, men misunnelse finnes det jo litt av hos oss som hos alle andre. Vel er vi konkurranter, men vi må lære oss å glede oss på vegne av andre. Salukiutvalget gjør en god jobb for medlemmene og har en veldig bra og oppegående hjemmeside.

Fins det spesielle sykdommer eller «plager» hos rasen som det er viktig å være bevisst på? Hva ser dere på som deres ansvar som oppdrettere?

Det viktigste i hundeavlen er å avle sunne og friske hunder. Når en ser litt til andre raser, så har ikke salukien mye «plager», men det skal ikke være noen sovepute for oss.

Det er veldig viktig med åpenhet rundt sykdommer. Det er litt for lett i dag å «gjemme» bort eventuelle sykdommer og plager som oppstår. Rasekonferanser er viktige arenaer for å sette fokus på dette. Men det hjelper lite når oppdrettere og andre ikke ønsker å oppgi eventuelle sykdommer, plager og lignende

Hva syns dere om dagens salukier? Er de rasetypiske? Tar dagens oppdrettere vare på arven?

Vi synes oppdretterne i dag tar vare på rasen sett opp mot rasestandarden. Hundene er rasetypiske og sunne.

At det finnes ulike meninger om eksteriør, er bare sunt, så lenge vi holder oss innenfor rasestandarden. At enkelte foretrekker en ting framfor noe annet, er vel slik det skal være.

Vi har et ansvar, og jeg synes vi forvalter dette på en god måte.

Er det andre raser dere er opptatt av?

Vi har også spansk galgo, som på mange måter har mye til felles med salukien. Den store forskjellen ligger nok i at galgoen fortsatt er litt mer «urhund» enn salukien.

Ellers må jeg jo si at brukshundene ligger mitt hjerte nær, selv om vi ikke ser at vi har mulighet for å holde på med det nå. Alt til sin tid.

Hvilke framtidsplaner og forventninger har dere til eget oppdrett?

Vi føler på mange måter at vi er på god vei. Vi er ferske og ydmyke i forhold til det vi holder på med. Vi vet hva vil ha, men synes det er vanskelig å velge riktig.

Det er også en utfordring å finne riktige valpekjøpere. Vi ønsker i utgangspunktet ikke å avle hunder for selskapshundmiljøet.

Per i dag har vi ingen konkrete planer om nytt kull. Men vi jobber med flere tanker og ideer.

Dere har jo deltatt på lure coursing. Hvilke tanker har dere som LC som prøveform, syns dere for eksempel den er en god indikator på salukiens jaktegenskaper?

LC er det nærmeste vi kommer jakt med mynder i Norge. Jeg synes prøveformen er glimrende og gir en god indikator på hundenes bruksegenskaper. Det er godt å se at det er en voksende aktivitet i Norge.

Det burde vært krav til LC-lisens for hunder som brukes i avl.

Hvorfor oppdrett av saluki?

Det var en ren tilfeldighet at det ble saluki, men etter hvert som vi har lært rasen å kjenne, så har det blitt et naturlig valg for oss. Vi ønsker gjennom vår avl og vår tilstedeværelse å bidra til å være gode ambassadører for salukien.

Hva syns dere er det vanskeligste med å være oppdretter?

Det vanskeligste er å velge kombinasjoner. Det legges veldig mye tid i å studere linjer. Det andre er å finne rett hjem til valpene.

Har dere noen ord på slutten om hvordan livet er med saluki, hva betyr de for dere?

Har man først fått en saluki i hus, er en solgt. Salukien tilfører oss masse glede og noen utfordringer. Vi lever og ånder for disse hundene, og det å drive med hund er ikke bare en hobby. ●

Svale

Hirondelle de Lunduki

Eier/Oppdretter:
Elisabeth Espedal Hoogstrate
www.delunduki.com

© 2014, Foto: Finnseth Foto Graf

*De Lunduki ønsker alle
en riktig God Jul*

*Geir og Kenneth
ønsker alle venner en
Riktig God Jul
Og
Et Fredfylt Nytt År!*

www.sinaxs.com